

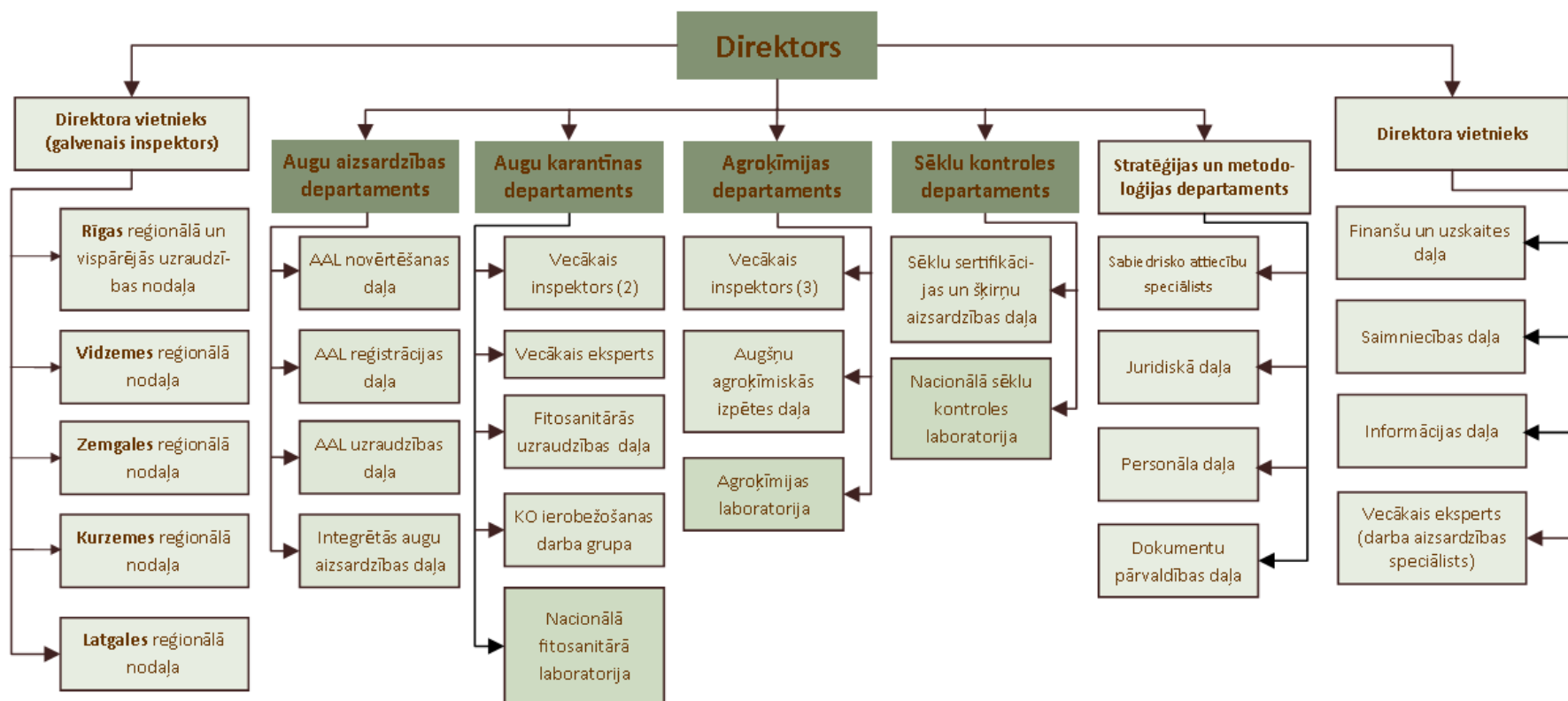
Valsts augu
aizsardzības dienests

2015.gada darbības pārskats

Valsts augu
aizsardzības dienests

Struktūra

Saīsinājumi:

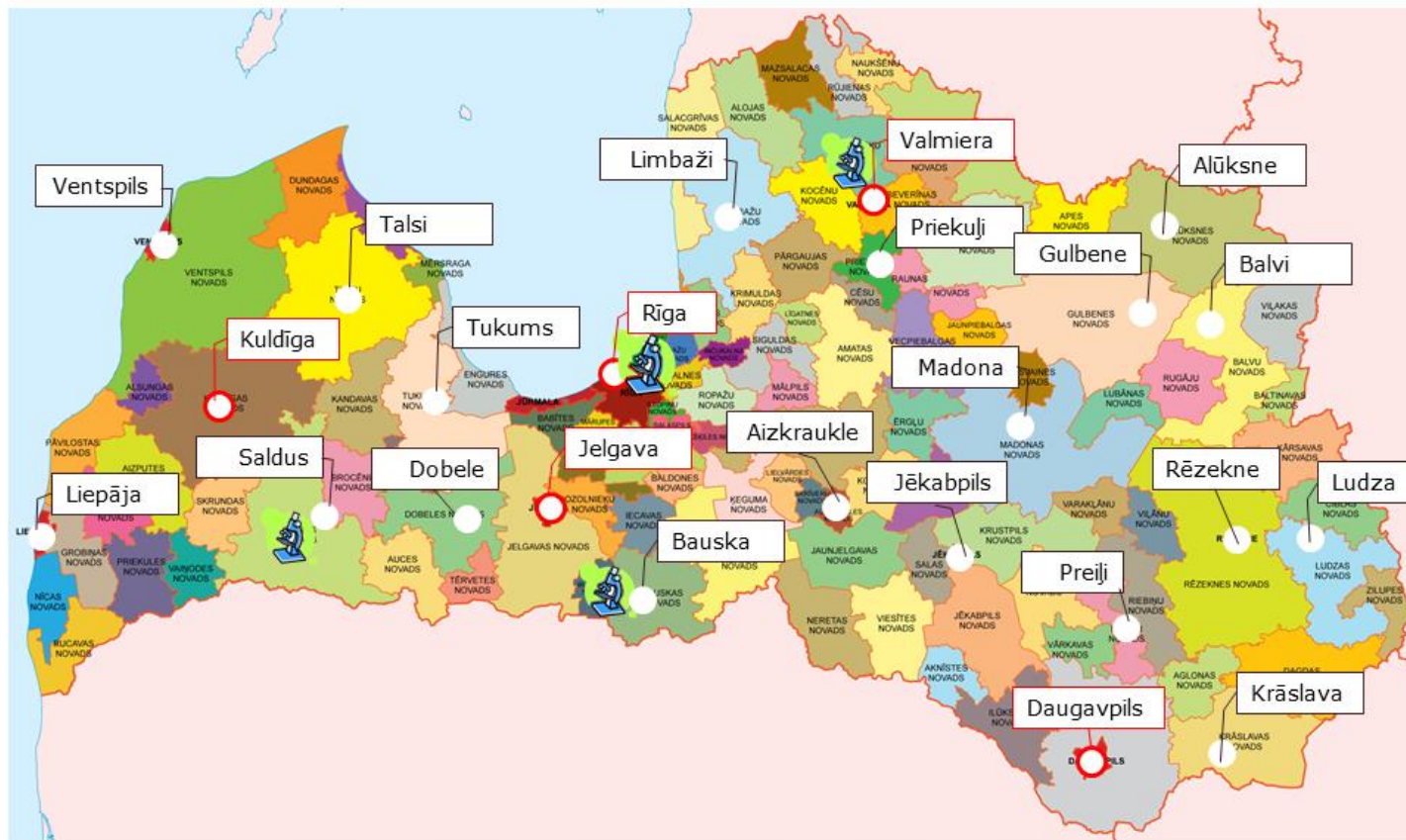
AAL—Augu aizsardzības līdzekļu

KO—Kaitīgo organismu

Valsts augu
aizsardzības dienests

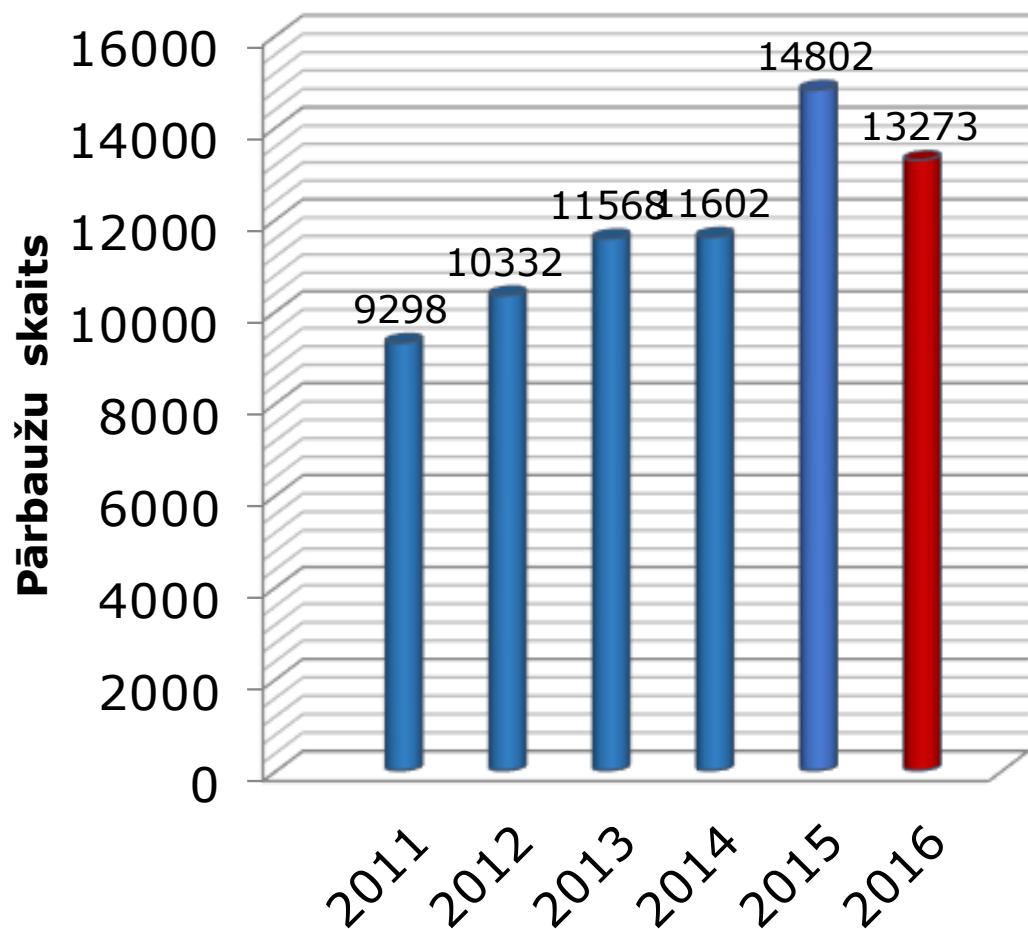
Reģionālais izvietojums

Valsts augu
aizsardzības dienests

Kopējais pārbažu skaits

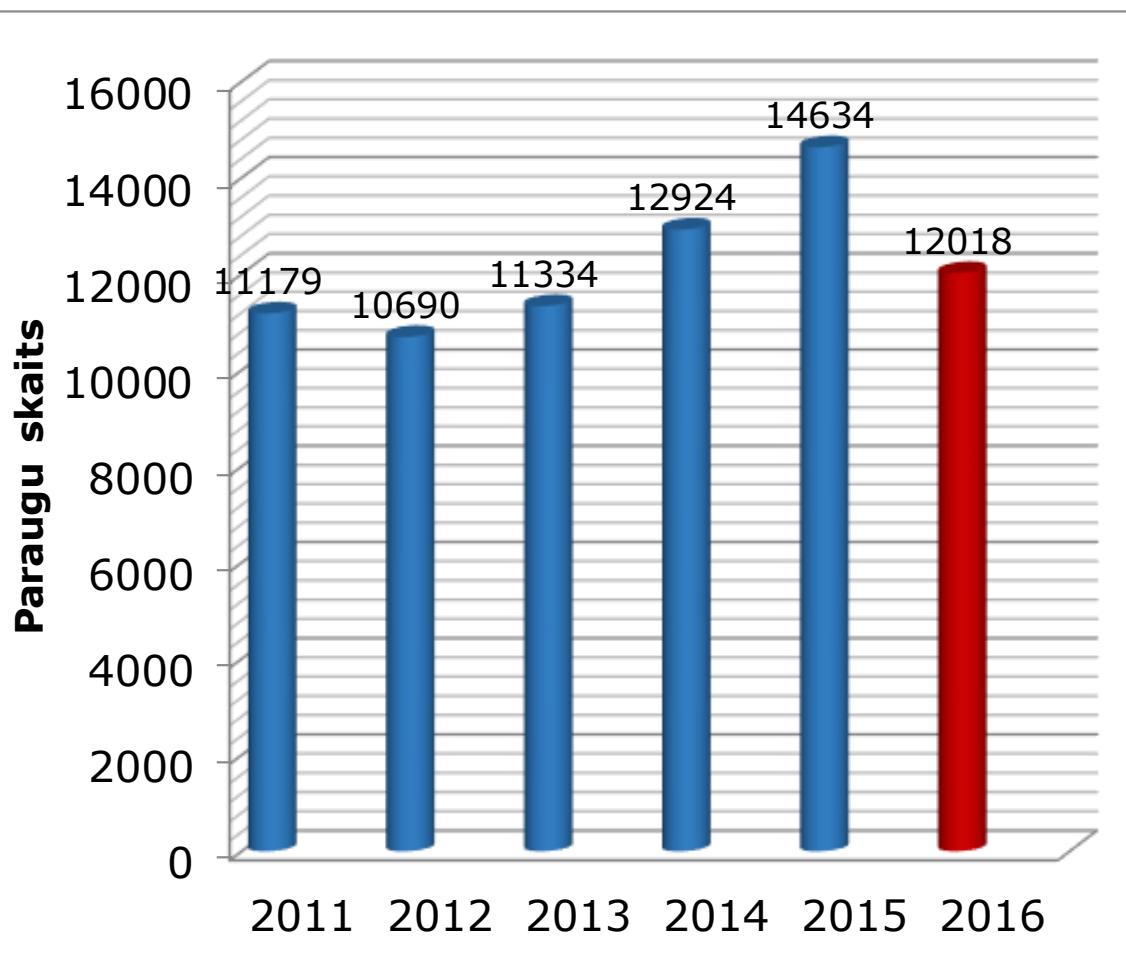
- 2011.gads - **9298**
- 2012.gads - **10 332**
- 2013.gads - **11 568**
- 2014.gads - **11 602**
- 2015. gads – **14802**

Plāns 2016. gadam
13273 pārbaudes

Valsts augu
aizsardzības dienests

Kopējais paraugu skaits

- 2011. gads - **11 179**
- 2012. gads - **10 690**
- 2013. gads - **11 334**
- 2014. gads - **12 924**
- 2015. gads - **14 634**

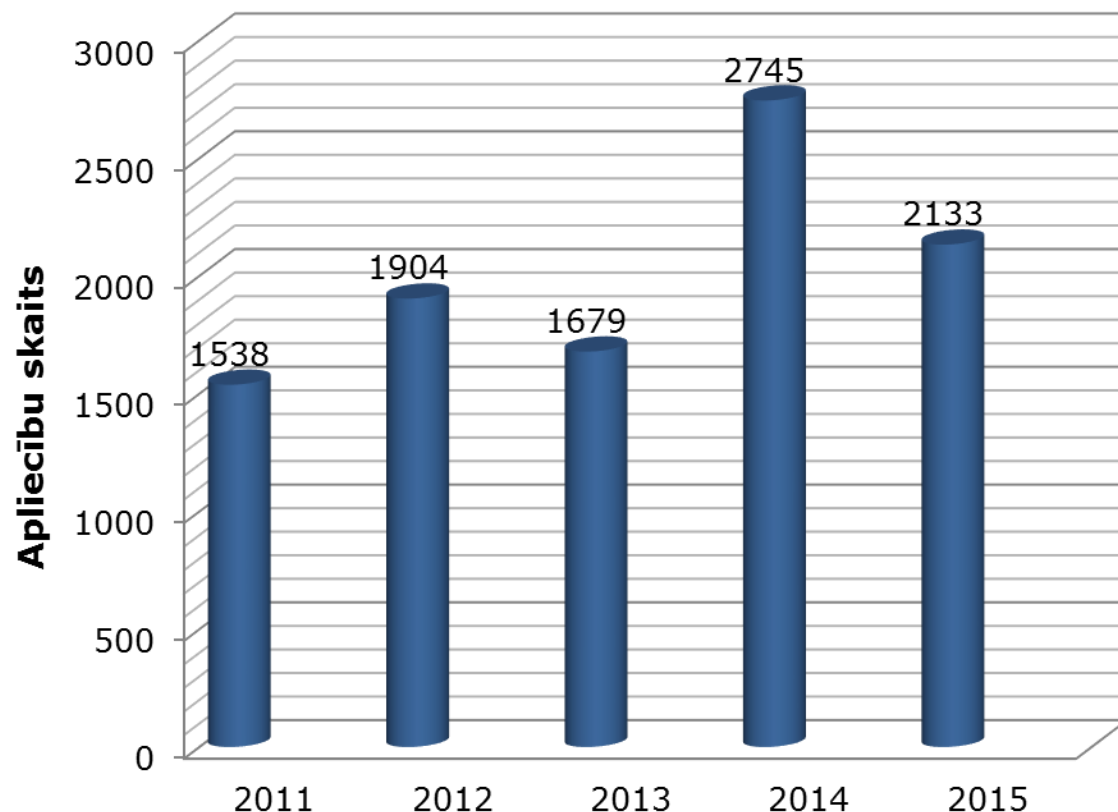
Plāns 2016. gadam

12 018 paraugi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Izsniegtas apliecības augu aizsardzības jomā apmācītām personām

- 2011.gads – **1538**
- 2012.gads – **1904**
- 2013.gads – **1679**
- 2014.gads – **2745**
- 2015.gads – **2133**

Plāns 2016. gadam
2000 apliecības

Valsts augu
aizsardzības dienests

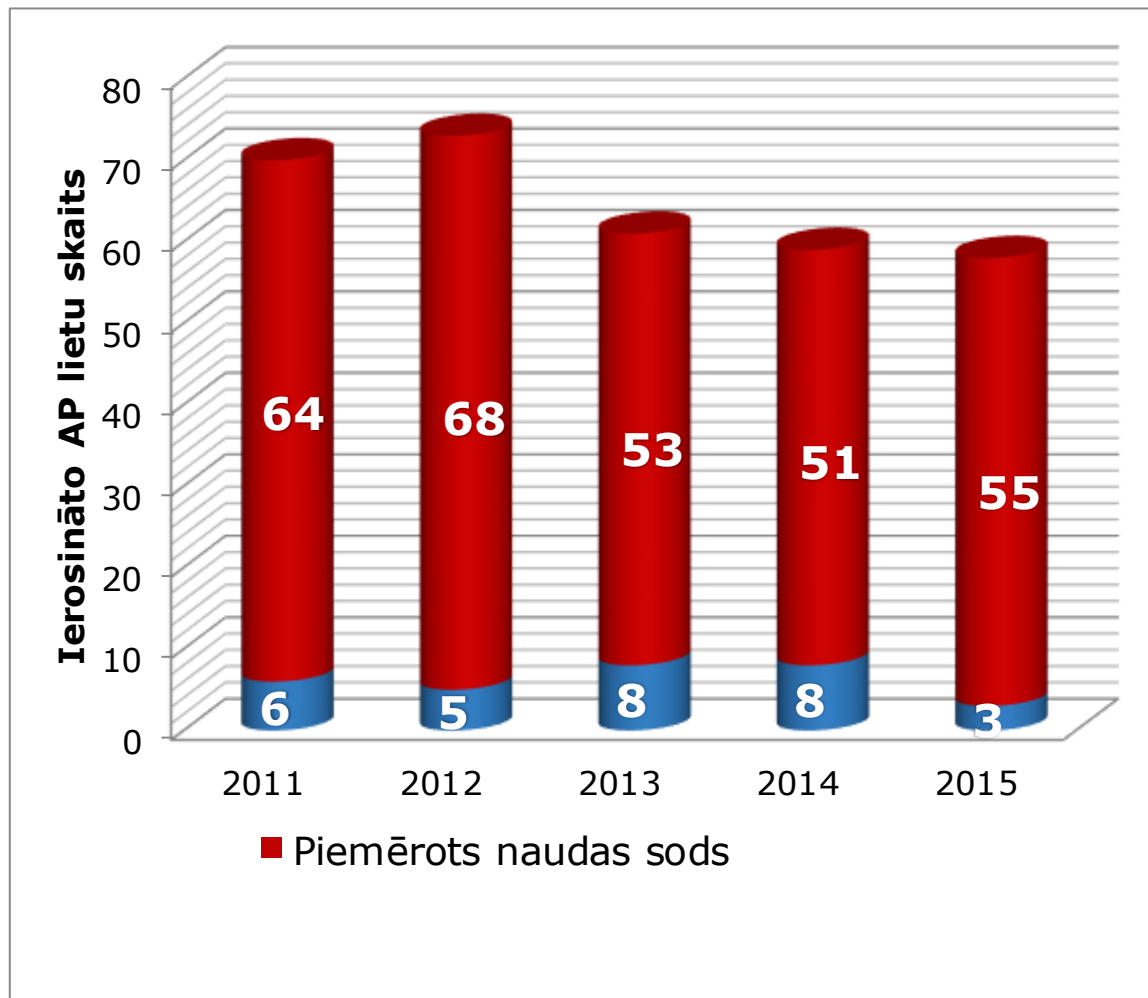
Pārkāpumu skaita attiecība pret kopējo pārbaužu skaitu

- 2011.gads - 4,3%
(t.sk. AP 0,69%)
- 2012.gads - 3,5%
(t.sk. AP 0,66%)
- 2013.gads – 2,6%
(t.sk. AP 0,53%)
- 2014.gads – 2,4%
(t.sk. AP 0,51%)
- **2015.gads – 1,3%**
(t.sk. AP 0,39%)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Administratīvo pārkāpumu lietas

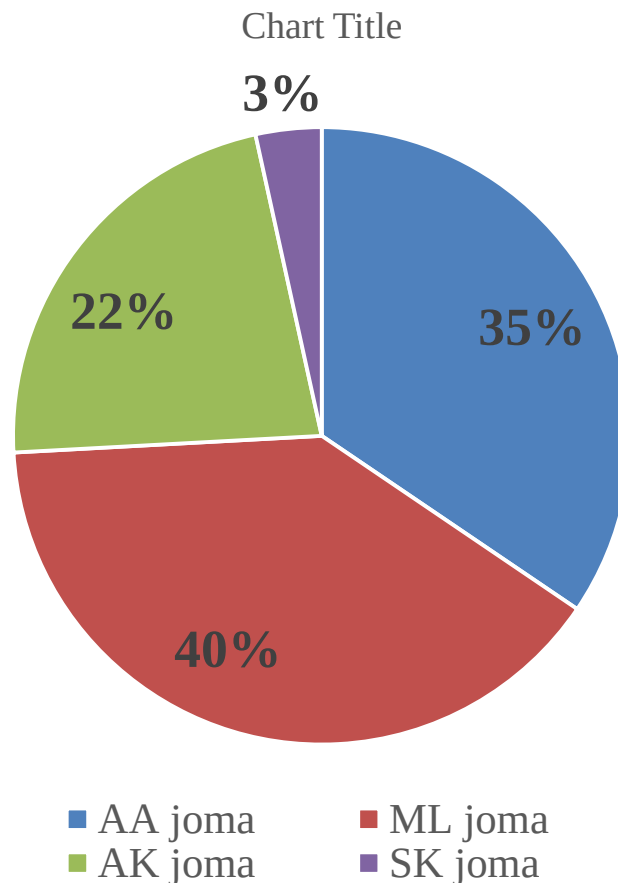
Administratīvo
pārkāpumu lietas:
2011. gadā – 70
2012. gadā – 73
2013. gadā – 61
2014. gadā – 59
2015.gadā - **58**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Administratīvie pārkāpumu lietu procentuālais sadalījums pa jomām

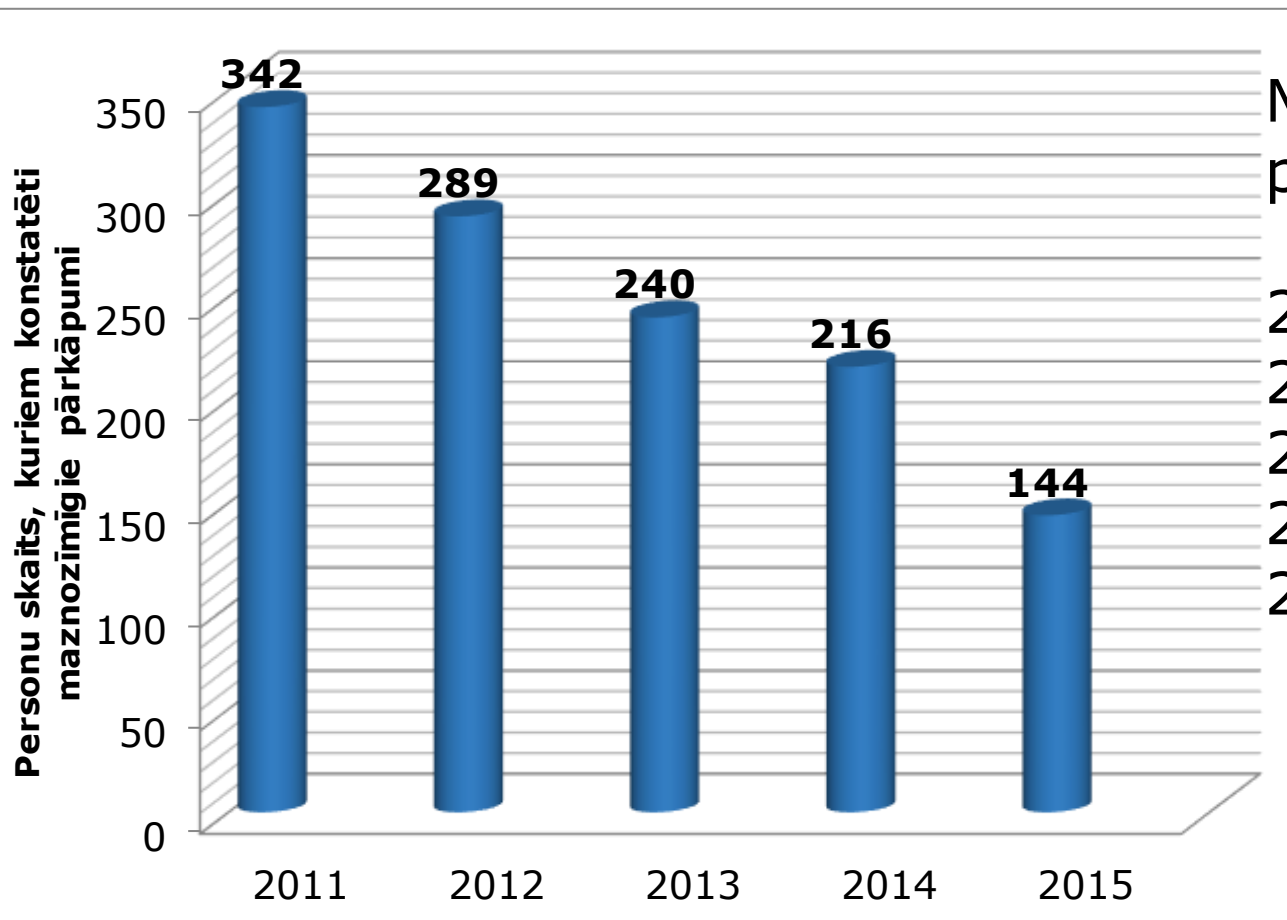
- Augu aizsardzības jomā – **20**
 - AAL lietotāji – 16
 - AAL izplatītāji – 4
- Mēslošanas līdzekļu
uzraudzības jomā – **23**
 - ML lietotāji – 11
 - ML izplatītāji – 12
- Augu karantīnas jomā – **13**
- Sēklu kontroles jomā – **2**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Maznozīmīgie pārkāpumi

Maznozīmīgie
pārkāpumi:

2011. gadā – 342
2012. gadā – 289
2013. gadā – 240
2014. gadā – 216
2015. gadā – 144

Valsts augu
aizsardzības dienests

Maznozīmīgo pārkāpumu procentuālais sadalījums pa jomām

- Augu aizsardzības jomā – **39**

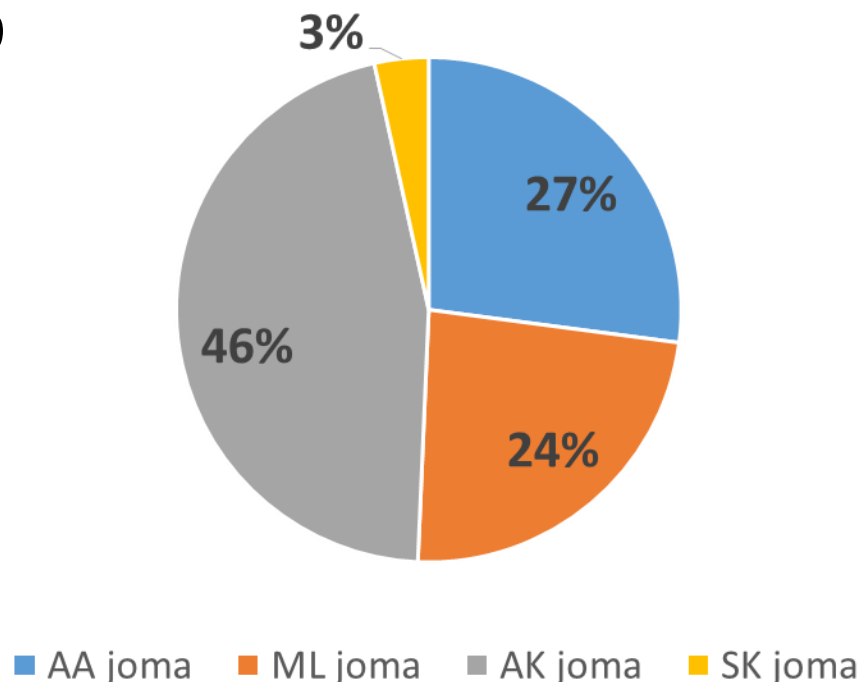
- AAL lietotāji – 28
- AAL izplatītāji – 11

- Mēslošanas līdzekļu uzraudzības jomā – **34**

- ML lietotāji – 24
- ML izplatītāji – 10

- Augu karantīnas jomā – **66**

- Sēklu kontroles jomā – **5**

Valsts augu
aizsardzības dienests

AUGU AIZSARDZĪBAS JOMA

Augu aizsardzības līdzekļu (AAL) reģistrs

AAL reģistrā 2015. gada sākumā: 337 AAL

+ reģistrēti 35 AAL

- 1 mikroorganismu saturošs AAL

- anulēti 17 AAL

AAL reģistrā 2016.gada sākumā: 355 AAL

Reģistrētu AAL atkārtota novērtēšana: 11 AAL

Apstiprināti 163 AAL marķējuma teksti

Pieņemti 96 lēmumi par izmaiņu veikšanu reģistrētu AAL
lietošanas nosacījumos vai dokumentācijā

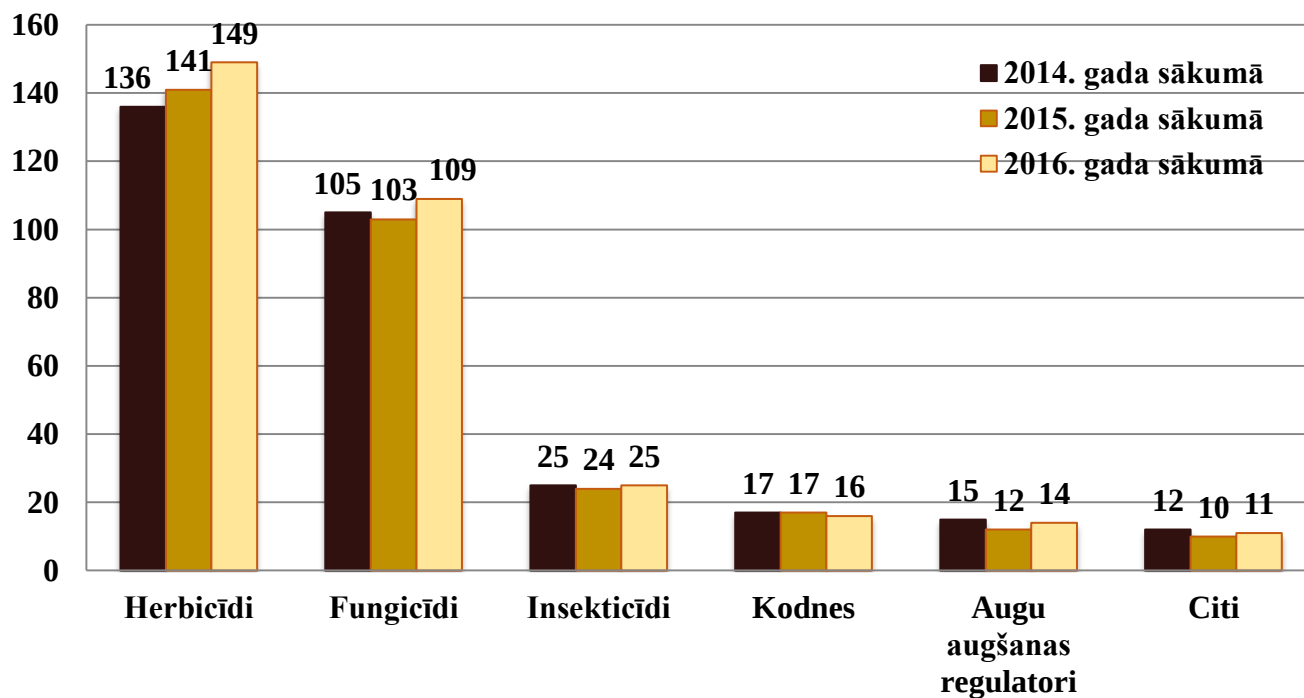

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL reģistrs

2016. gada sākumā:

- Ķīmiskie AAL: **324**
- Dzīvos organismus saturoši AAL: **28**
- Mikrobioloģiskie AAL: **3**

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL atļaujas

- Paplašināta AAL darbības joma: 11 AAL
- Izmēģinājumu veikšana: 12 AAL
- Atļauja neregistrēta AAL lietošanai: 4 AAL
- Paralēlā tirdzniecība: 1 AAL

Valsts augu
aizsardzības dienests

2015. gadā reģistrētie mazie lietojumi

Herbicīdi: *Agil 100 EC* (ķimenes), ***Targa Super*** (pupas, zirņi);

Insekticīdi: *Proteus OD* (pupas, zirņi, galviņkāposti, brokoļi, Briseles kāposti, zemenes (atklātā laukā un segtās platībās), avenes);

Fungicīdi: *Candit* (tomāti, paprika (segtās platībās), krizantēmas (atklātā laukā), begonijas, neļķes, gerberas (atklātā laukā un segtās platībās), ozoli), ***Merpan 80 WG*** (puķu sīpolu mērcēšana pirms stādīšanas– tulpes, gladiolas, lilijas, narcises, hiacintes, īrisi, krokusi; apses, kļavas, rododendri stādaudzētavās), ***Revus 250 SC*** (salāti (segtās platībās), gurķi, kabači, cukini, patisoni, ķirbjī (segtās platībās)), ***Prosaro*** (pupas, zirņi).

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL pārklasifikācija

Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr. 1272/2008 (CLP Regula)

- stājās **spēkā 2015. gada 1. jūnijā**
- Marķējumi un iepakojumi, kuri iepakoti saskaņā ar Direktīvu 1999/45/EEK un laisti tirgū pirms 2015. gada 1.jūnija drīkst atrasties tirgū **līdz 2017. gada 1.jūnijam ar veco marķējumu**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Trešā reģistrācijas klase

Nosacījumi AAL iekļaušanai 3. reģistrācijas klasē
definēti MK 24.07.2012 noteikumos Nr. 509
"Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu laišanu
tirgū saskaņā ar Regulu Nr. 1107/2009.

AAL, kuriem anulēta 3. reģistrācijas klase:

Fenix (izplatīt kā 3. reģ. kl. AAL atļauts līdz
23.08.2014), ***Effector*** (09.06.2015), ***Fastac 50***,
Kestac 50, ***Acrobat Plus***, ***Dithane NT***
(23.07.2015), ***Agil 100 EC*** (03.09.2015), ***Decis***
Mega (12.12.2015), ***Ridomil Gold MZ 68 WG***,
Topas 100 EC (26.12.2015), ***Nufarm MCPA 750***
š.k. (01.04.2016).

**Pēc noteiktā izplatīšanas datuma atlikušos
AAL krājumus atļauts izplatīt tikai kā 2.
reģistrācijas klases AAL!**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Informācijai

AAL reģistrācijas jomā pieņemto lēmumu
publicēšana:

- Latvijas Vēstnesī
- Valsts augu aizsardzības dienesta mājas lapā:
Sākums > Reģistri un saraksti > Augu aizsardzība
> Augu aizsardzības līdzekļu saraksts
<http://www.vaad.gov.lv/sakums/registri/augu-aizsardziba/augu-aizsardzibas-lidzeklu-saraksts.aspx>

Valsts augu
aizsardzības dienests

Starptautiskās aktivitātes AAL reģistrācijas jomā

Ziemeļu zona

- Rīcības komitejas sanāksmes un telekonferences
- Ekspertu sanāksmes un telekonferences (vide, toksikoloģija, ekotoksikoloģija, efektivitāte)

Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde

- Ekspertu sanāksmes un apmācības darbīgo vielu riska novērtēšanai
- Veikti ziņotājvalsts pienākumi darbīgo vielu **zoksamīds** un **metrafenons** atkārtotai iekļaušanai ES apstiprināto darbīgo vielu sarakstā

EK SCoPAFF Pastāvīgā komiteja

- AAL likumdošana, atliekvielas

Valsts augu
aizsardzības dienests

2016.gada aktualitātes

- Augu aizsardzības līdzekļu reģistra uzturēšana
- Atjaunināta informācija par mazo lietojumu nepieciešamību un risinājumiem (www.vaad.gov.lv)
- Informācijas pieejamība sabiedrībai par augu aizsardzības līdzekļiem un to lietošanas alternatīvām

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL lietošanas normatīvo aktu prasību pārbaudes

Kopā 1336 pārbaudes:

- AAL lietošanas normatīvo aktu prasību ievērošanas pārbaudes: 844
- AAL uzraudzības jomas Savstarpējās atbilstības pārvaldības prasību pārbaudes: 492

L/s produktu integrēto audzētāju pārbaudes: 353

Iesniegumu par personas iekļaušanu L/s produktu integrētās audzēšanas reģistrā jāiesniedz līdz 15.maijam.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paraugu ņemšana lietojuma pārbaudei un AAL kvalitātes testēšanai

Noņemti 22 augu un augu produktu paraugi:

- tai skaitā 16 gadījumos uz sūdzības pamata
- 9 gadījumos fiksēts pārkāpums

Noņemti 2 paraugi saistībā ar biškopju sūdzībām

Augu un augu produktu paraugu ņemšana pie
lauksaimniecības produktu integrētajiem audzētājiem
AAL atliekvielu klātbūtnes konstatēšanai – 20 paraugi

Pirms ražas novākšanas noņemti 150 graudu un
rapša sēklas paraugi darbīgās vielas **glifosāts**
klātbūtnes konstatēšanai

Noņemti 40 AAL paraugi laboratoriskai testēšanai

Valsts augu
aizsardzības dienests

AAL izplatīšanas normatīvo aktu prasību pārbaudes

Kopā 251 pārbaudes:

- AAL licencētās izplatīšanas vietās: 193
- AAL izplatīšanas vietu atbilstības pārbaudes: 27
- AAL marķējuma teksta pārbaudes: 31

Valsts augu
aizsardzības dienests

Savstarpējās atbilstības pārbaūžu sistēmas audits 2015

SA prasību pārbaudes augu aizsardzības jomā:

- Kontroles sistēmas audits
- Saimniecību apmeklējums:
 - Lietotāja apliecības
 - AAL uzskaite un glabāšana
 - Lietošanas prasību ievērošana

Pārbaūžu sistēma augu aizsardzības jomā ir ieviesta atbilstoši ES normatīvo aktu prasībām

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu aizsardzības jomas apmācību sistēma

- Veikta apmācību veicēju uzraudzība
- 2015.gadā izsniegtās apliecības:

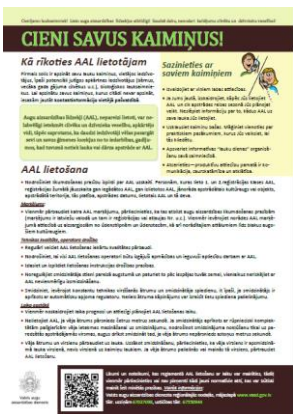
Nr. p.k.	Apliecības veids	Izsniegto apliecību skaits
1.	Augu aizsardzības konsultanta apliecība	4
2.	Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas operatora apliecība	361
3.	Augu aizsardzības līdzekļu pārdevēja apliecība	112
4.	Profesionālā augu aizsardzības līdzekļu lietotāja apliecības darbībām ar pirmās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļiem	21
5.	Profesionālā augu aizsardzības līdzekļu lietotāja apliecības darbībām ar otrās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļiem	1635

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sabiedrības informēšanas pasākumi

- Organizēti semināri Latvijas reģionos par AAL lietošanas iekārtu pārbaužu sistēmas ieviešanu un AAL lietošanas darba drošību
- Ziņu lapa «AAL lietošanas iekārtu pārbaudes»
- Buklets «Cieni savus kaimiņus!»
- TOPPS rokasgrāmata: «Labāka saimniekošanas prakse, labāka ūdens aizsardzība»

Valsts augu
aizsardzības dienests

2016. gada aktualitātes

- Augu aizsardzības jomas apmācību sistēmas pilnveide - apmācību veicēju apmācības
- Sabiedrības informēšanas pasākumi (bites, glifosāta saturoši AAL, AAL pareiza lietošana)
- Pastiprināta uzmanība AAL izplatīšanas prasību izpildei

Valsts augu
aizsardzības dienests

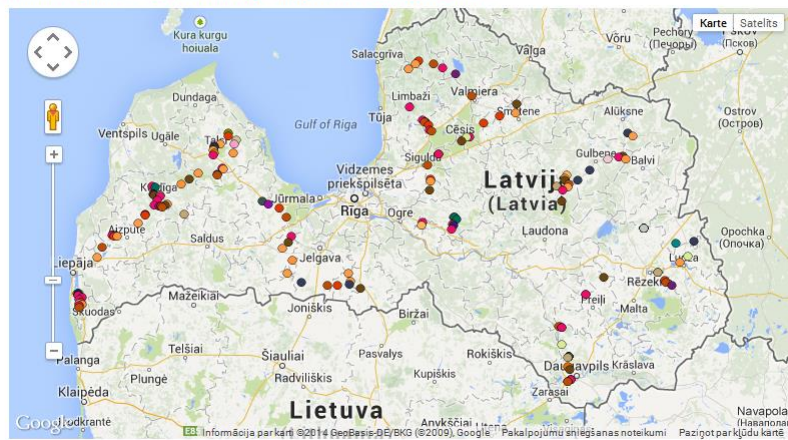
Kaitīgo organismu monitorings

2015.gadā

- Veikti **4642** novērojumi
 - novērojām 37 kultūraugus
- Konstatēti **151** kaitīgie organismi
 - 86 augu slimības
 - 65 kaitēkļi

Kultūraugu novērojumi kaitīgo organismu konstatēšanai

Valsts augu
aizsardzības dienests

Integrētās augu aizsardzības sistēma

- Izstrādāta un pārbaudīta darbībā IAA kontroles sistēma
- Apstiprinātas un publicētas IAA vadlīnijas nozīmīgākajiem lauksaimniecībā audzējamiem kultūraugiem
- 27 informatīvi semināri par IAA ieviešanu
- Publikācijas nozares žurnālos „Saimnieks” un „Agrotops” un reģionālajos laikrakstos

Valsts augu
aizsardzības dienests

IAA un kaitīgo organismu monitoringa mājas lapa

<http://noverojumi.vaad.gov.lv>

INTEGRĒTĀ AUGU AUDZĒŠANA UN KAITĪGO ORGANISMU MONITORINGS

KARTE

JAUNUMI

INTEGRĒTĀ
AUDZĒŠANA

KULTŪRAUGU
FENOLOĢIJA

KAITĒKĻU
FENOLOĢIJA

AUGU SLIMĪBU
ATTĪSTĪBAS ĪPATNĪBAS

Jaunumi

29.07.2015

BRĪDINĀJUMS - vairākos
kartupeļu stādījumos
konstatēta kartupeļu lakstu
puve

18.06.2015

Plaši izplatīta persiku slimība

17.06.2015

Kultūraugu novērojumi kaitīgo organismu konstatēšanai

Periods no

22.08.2015

Periods līdz

22.09.2015

Kultūraugs

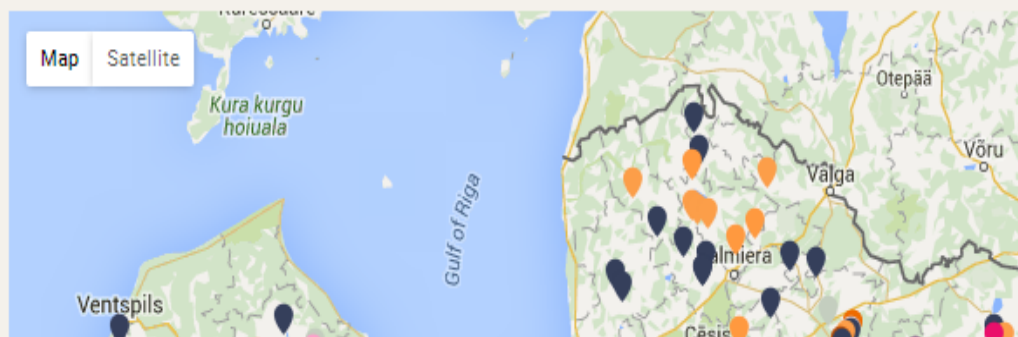
[Visi ...](#)

Kaitīgais organisms

[Visi ...](#)

Map

Satellite

Valsts augu
aizsardzības dienests

IAA informatīvie materiāli

IESPIEDDARBI

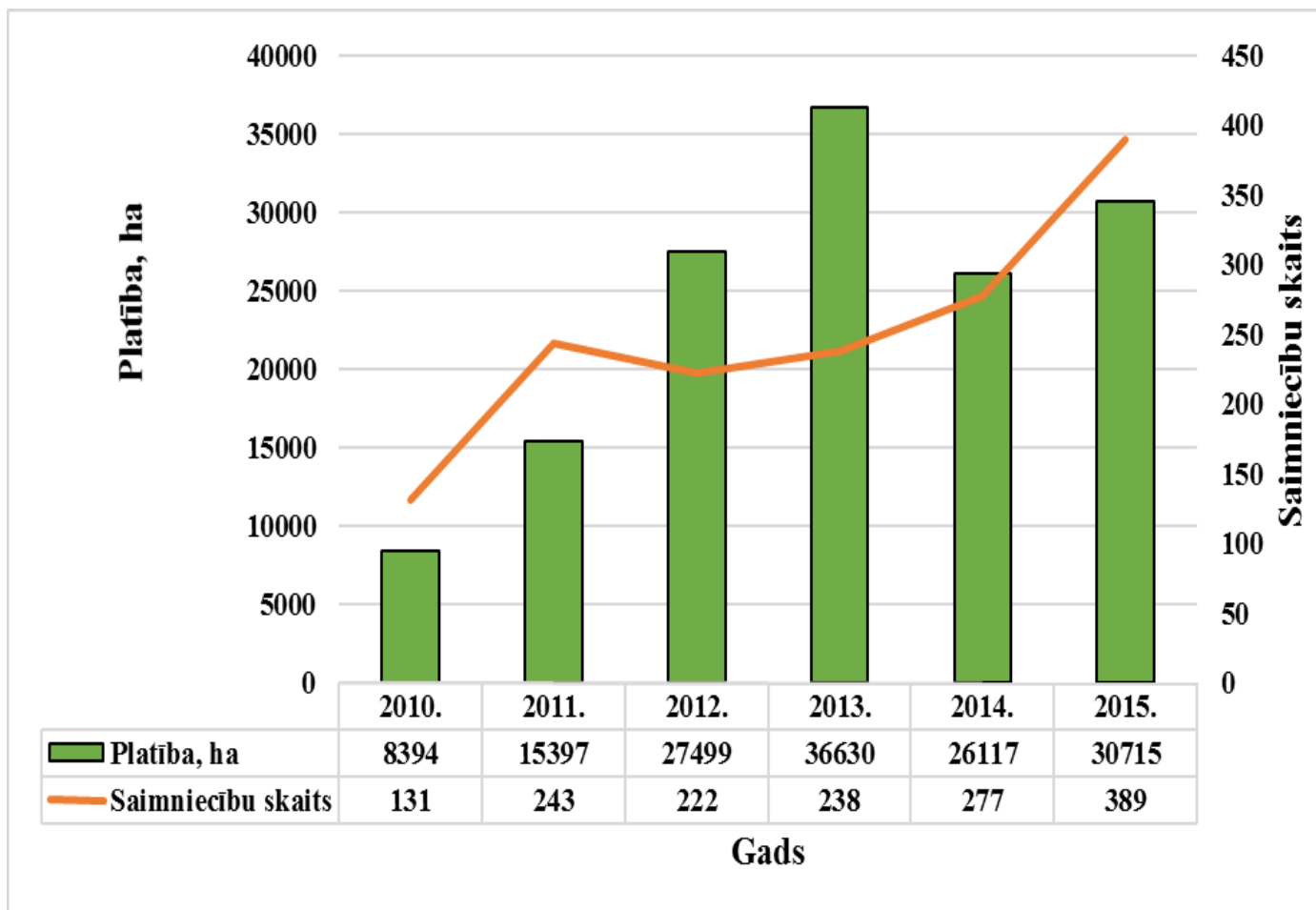
Valsts augu
aizsardzības dienests

2016.gadā plānotais

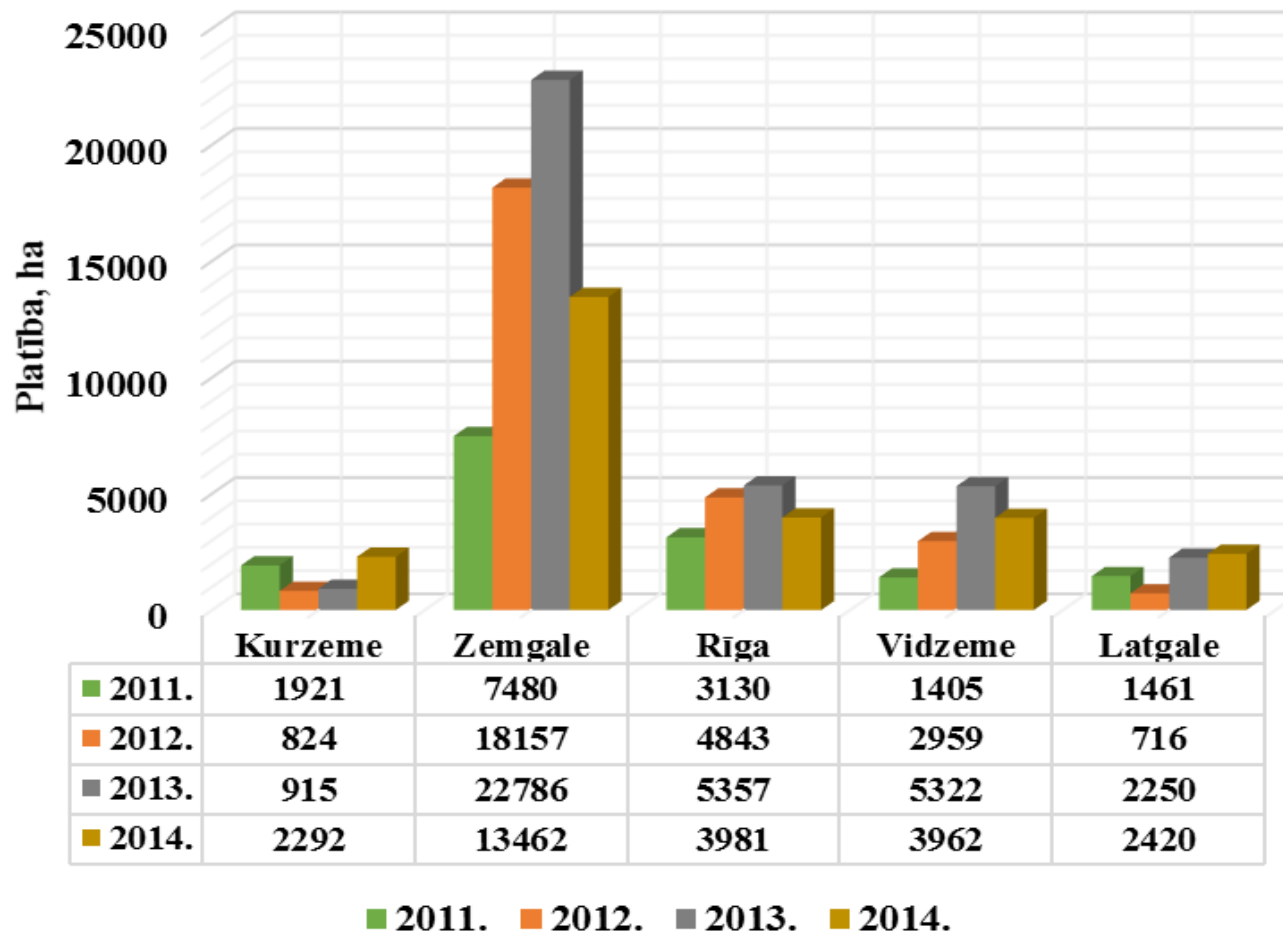
- Apstiprināts Rīcības plāns AAL ilgtspējīgai izmantošanai 2016.-2018. gadam. Sagatavots ziņojums par Rīcības plāna 2012.-2015. gadam izpildi
- Darba grupa sabiedrības informēšanas programmas «Sabiedrības izpratnes veicināšana par augu aizsardzības līdzekļu lietošanu» izstrādei
- Kaitīgo organismu monitorings
- Informatīvi semināri par IAA ieviešanu
- IAA mājas lapas satura pilnveide:
 - Kultūraugu audzēšanas vadlīnijas papildināšana ar slimību un kaitēkļu fotoattēliem
 - Mēslošanas plāna paraugs
 - Literatūras avotos piejamie kaitīguma sliekšņi slimībām un kaitēkļiem
 - Informatīvie materiāli par slimībām un kaitēkļiem – graudaugiem, rapsim un pākšaugiem

AGROĶĪMIJAS JOMA

I Augšņu agroķīmiskā izpēte (AAI)

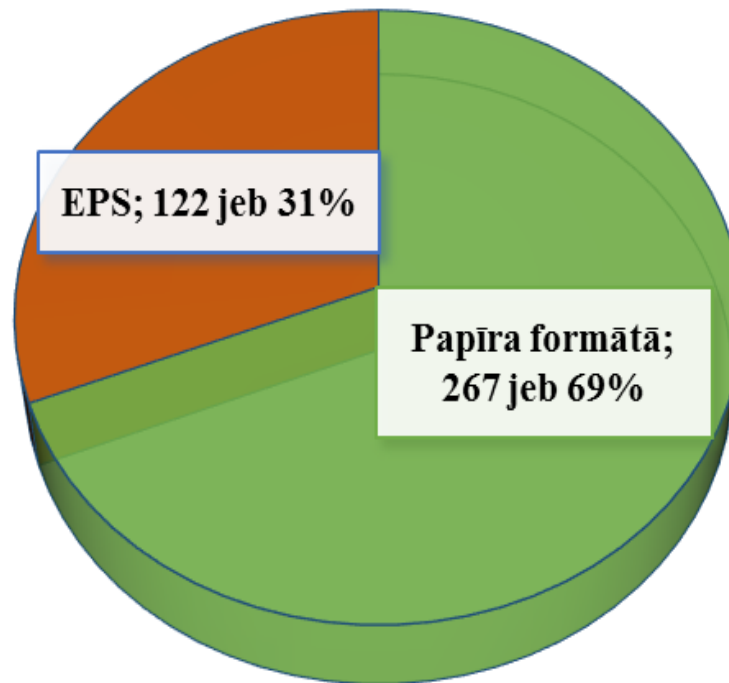

AAI dinamika

Pieteikšanās AAI

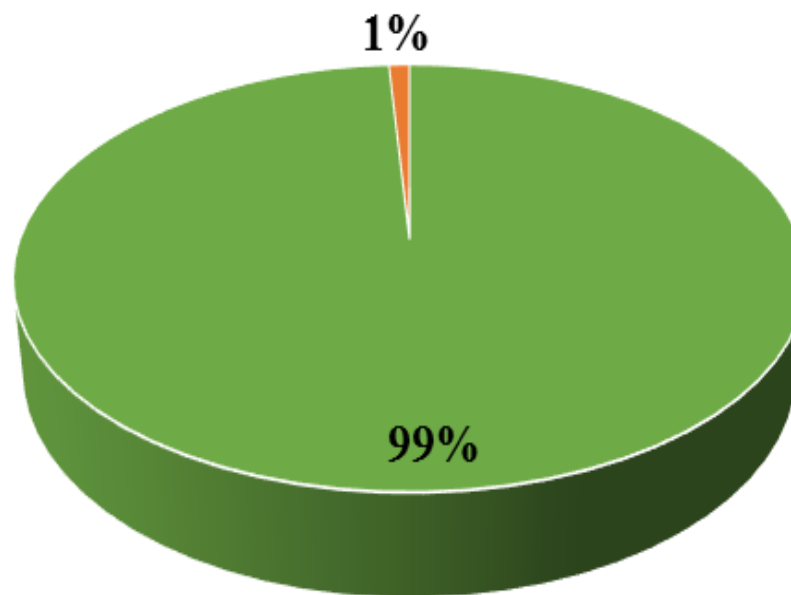
Iesniegumu skaits, forma

Klientu AAI vērtējums

170 respondenti

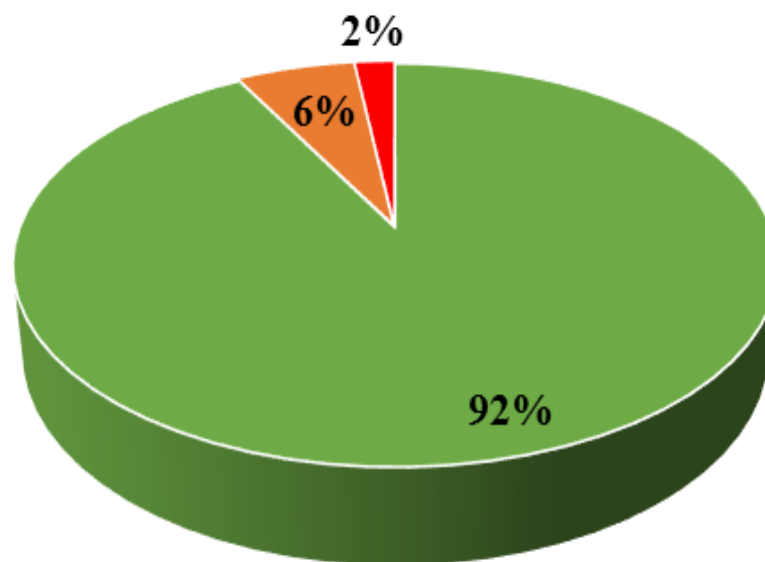
Kā Jūs vērtējat pakalpojuma kvalitāti?

■ Apmierina ■ Daļēji apmierina

Klientu AAI vērtējums

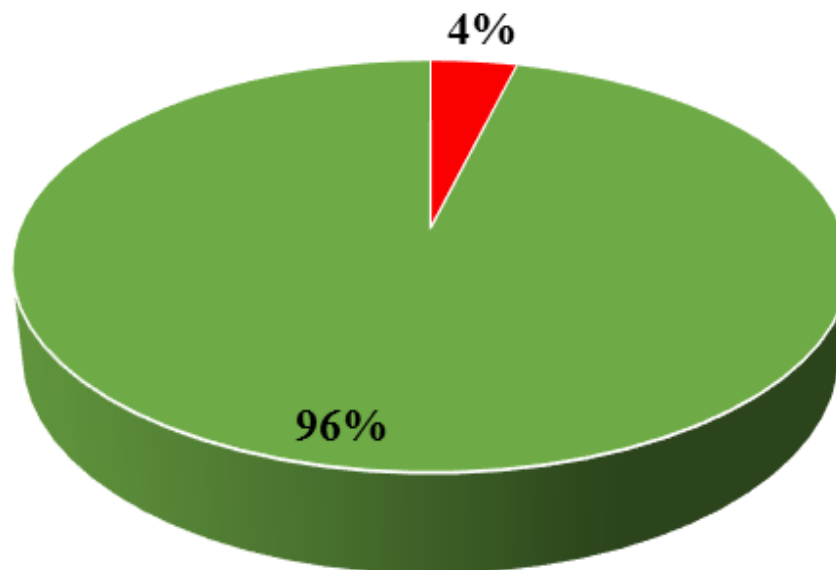
Kā Jūs vērtējat AAI darbu izpildes termiņu?

■ Apmierina ■ Daļēji apmierina ■ Neapmierina

Klientu AAI vērtējums

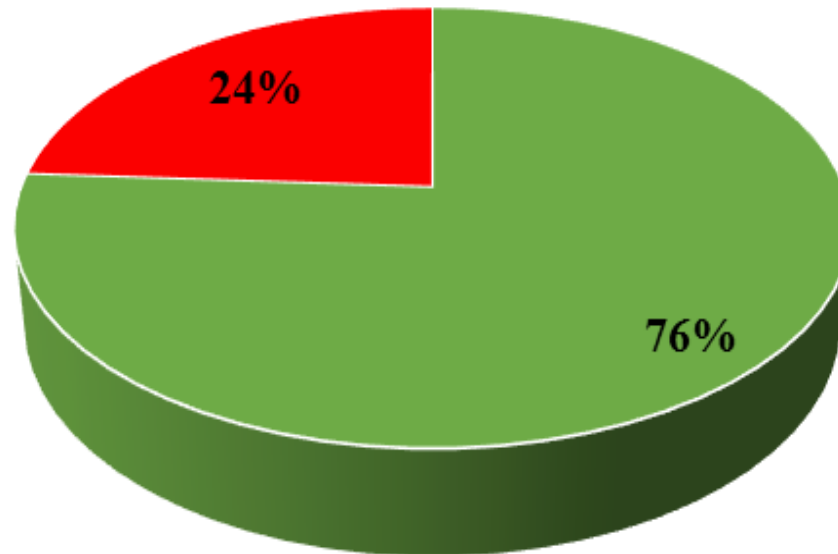
Vai Jūsaprāt pieteikšanās AAI ir sarežģīta?

■ Jā ■ Nē

Klientu AAI vērtējums

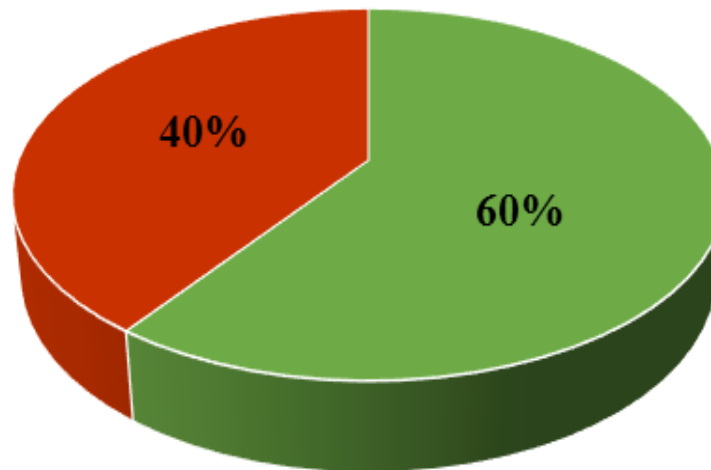
Kā Jūs vērtējat pakalpojumu izmaksas?

■ Atbilstošas ■ Šobrīd par dārgu

AAI klienti

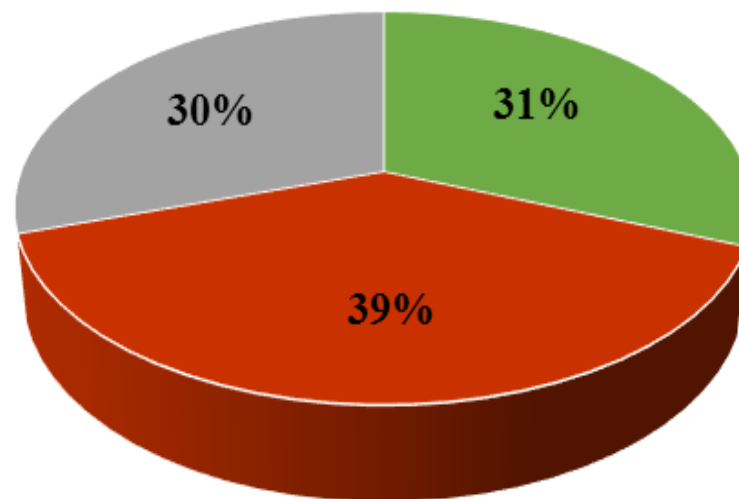
Vai Jūs iepriekš esat izmantojuši mūsu sniegtos pakalpojumus?

■ Jā ■ Nē

AAI klienti

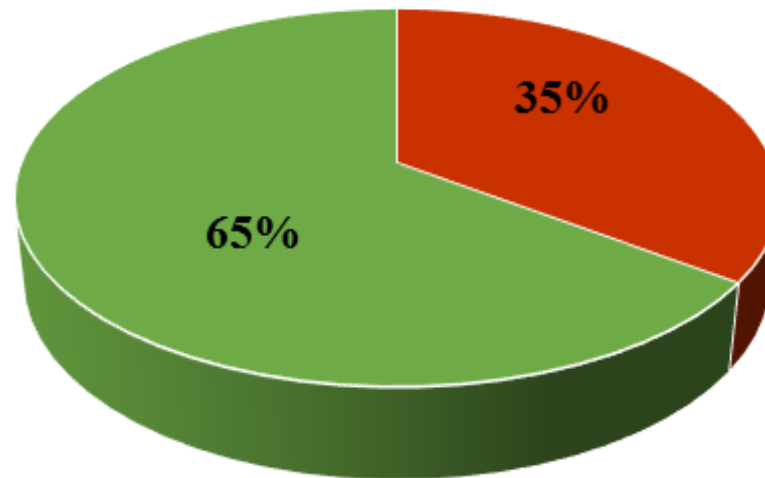
Vai strādājat (plānojat strādāt), izmantojot precīzo lauksaimniecību?

■ Jā ■ Nē ■ Neesmu domājis

AAI klienti

**Vai Jums nepieciešams skaidrojums AAI
materiālu izmantošanā?**

■ Jā ■ Nē

Uzdevumi 2016.gadam

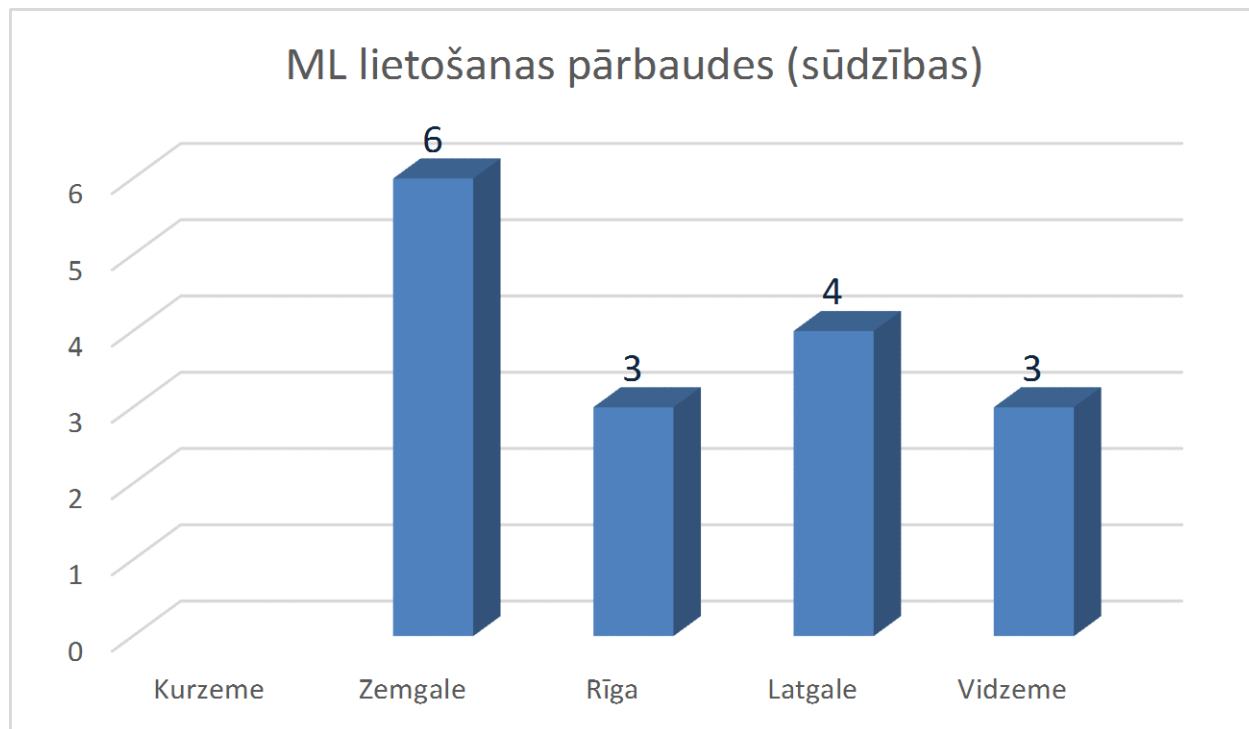
- • Izdot rokasgrāmatu AAI rezultātu izmantošanai
- • Rosināt grozījumus MK 05.10.2014 noteikumos Nr.833
- izmaiņas attiecībā uz administratīvo sadalījumu, informācijas grupējumu, tehniskiem jauninājumiem AAI procesā (GPS izmantošana, informācijas apkopošana *shape* failos) u.c.
- jāparedz iespēja, augsnes paraugu ņemšanā iesaistīt kvalificētus augsnes paraugu ņēmējus (apmācības, kvalifikācijas ieguves un uzraudzības sistēma)

II ML lietošanas uzraudzība

MK 23.12.2014 noteikumi nr.834

„Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem”

Pārbaudes uz sūdzību pamata 2015.gadā - 18

ML lietošanas uzraudzība

MK 23.12.2014 noteikumi nr.834

„Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem”

- 10 personām konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi un ierosinātas APK lietas;
- 8 personām pārkāpumi netika konstatēti.

Konstatētie pārkāpumi (būtiskie):

ML izkliede pa sasalušu, pārmitru vai ar sniegu klātu augsni (5)

Škidrmēsli/virca pēc izkliedēšanas nav iestrādāti augsnē 12 stundu laikā (2)

Pakaišu kūtsmēsli pēc izkliedēšanas nav iestrādāti augsnē 24 stundu laikā (1)

ML izkliedēti tuvāk par 10 m no virszemes ūdensobjekta (1)

Mēslošanas līdzekļu (ML) lietošanas uzraudzība

MK 23.12.2014 noteikumi nr.834

*„Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no
lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem”*

SA prasību ievērošanas pārbaudes 2015.gadā

KOPĀ	97	100 %	Komentāri
Bez pārkāpumiem	69	71	
Būtiski pārkāpumi	4	4	2 – nav nekādu augsnes analīžu datu 2 – nav novērsti 2014.gadā konstatētie pārkāpumi
Maznozīmīgi	24	25	Augsnes analīžu dati vecāki par 5 gadiem Nav savlaicīgi iesniegti MLP kopsavilkumi

Problēmas

- Liela daļa lauksaimnieku nav informēti par SA prasībām – par tām uzzina, kad inspektors piesakās pārbaudei vai pārbaudes laikā
- Inspektors ir spiests pildīt konsultanta f-jas, ne tikai skaidrojot NA prasības, bet arī skaidrojot, **KAS ir** lauku vēsture, mēslošanas plāni un to kopsavilkumi (~ 1/2 SA klientu)

Risinājumi

- **VAAD** – turpina lauksaimnieku informēšanu semināros, reģionālajos laikrakstos, kā arī izdod informatīvus materiālus (ziņu lapas) par **NA prasībām**
- **LLKC** – izglīto lauksaimniekus un sniedz praktiskas **lauksaimnieciskas konsultācijas**
- **LAD** – jāapsver iespēja, ka LAD klients EPSā apstiprina katru prasību, kas viņam ir jāievēro, lai saņemtu atbalsta maksājumus *vai* MLPK tiek iesniegti vienlaicīgi ar pieteikumu platību maksājumiem
- **Sadarbība: NVO un VAAD** – informācijas apmaiņa

Uzdevumi, kuru izpilde 2015.gadā nenotika kā plānots

- **Īpaši jutīgo teritoriju saimniecību datu bāze**
- *Izveidota 2014.gadā*
- LAD SA klienti ĪJT, kas lieto mēslošanas līdzekļus – **1594**
- 2015.gadā - 144 e-kopsavilkumi/ 516 papīra formātā
- **Kopā 660 jeb 41 %**
- 2015.gada nogalē uzsākta papīra formātā iesniegto MLP kopsavilkumu datu ievadīšana
- MLP kopsavilkumi aizpildīti pavirši un nepilnīgi
- ĪJT saimniecību DB informācija **nebūs reprezentabla** (iesniegto kopsavilkumu skaits/iesniegto datu ticamība)

III Agroķīmijas laboratorija

- Augsnes analīzes

	2015	2014
AAI paraugi	7424	6375
Individuālo klientu paraugi	1895	1590

- Organisko ML analīzes
- Pakalpojums tiek nodrošināts 10 dd laikā.

Valsts augu
aizsardzības dienests

AUGU KARANTĪNAS JOMA

Augu veselības regula

- LV prezidentūra panāca politisko vienošanos Eiropas Savienības Padomē (starp dalībvalstīm)
- LU prezidentūra panāca provizorisko vienošanos starp trim lēmēj institūcijām – Eiropas Parlamentu, Komisiju un Padomi
- Oficiālā balsošana notiks pēc teksta tehniskās precizēšanas, ko veic juristi-lingvisti, un iztulkošanas DV valodās

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu veselības regula – būtiskie/jaunie elementi

- Stingrāka importa sistēma ar jauniem elementiem – vairāk vērsta uz piesardzības pasākumiem
- Prioritārie organismi – karantīnas organismu grupa, kam tiek pievērsta pastiprināta uzmanība
- Kritēriji karantīnas organismu definēšanai
- Fitosanitāro pasākumu piemērošanas pamatelementi karantīnas organismu konstatēšanas gadījumā

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu veselības regula – būtiskie/jaunie elementi (2)

- Pilnveidota augu pasu sistēma
Skaidri definēta izsekojamības
sistēma
- Sekundārā likumdošana -
īstenošanas un deleģētie akti ar
kuriem tiek noteikti organismu
saraksti, procedūras u.c.
- Pienākums sabiedrībai (gan
ražotājiem, gan privātpersonām)
informēt par karantīnas
organismiem
- Elektroniskā ziņošanas sistēma

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna **2015.gads skaitļos**

- Izsniegti fitosanitārie sertifikāti – **28714**
- Fitosanitārie sertifikāti izsniegti **303** firmai
- Eksportēts uz **117** valstīm

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna 2015.gads

*Kaitīgo organismu un
augiem bīstamo
organismu apsekojumu
programma*

- **Sēnes – 7 gb**
- **Baktērijas – 5 gb**
- **Nematodes – 3 gb**
- **Kukaiņi – 13 gb**
- **Vīrusi – 1 gb**

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna **2015.gads skaitļos**

Laboratorijā reģistrēti
6045 paraugi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna **2015.gads skaitļos**

Konstatēti **5** karantīnas
organismi un augiem sevišķi
bīstami organismi, **65**
paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna

2015.gads skaitļos

Konstatēti kaitīgie organismi

Gobām Latgales reģionā
Aproceros leucopoda

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna

2015.gads skaitļos

Konstatēti kaitīgie organismi

Zigkastaņām Zemgales reģionā
***Pseudomonas syringae* pv.
*aesculi***

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna

2015.gads skaitļos

Konstatēti kaitīgie organismi

Ošiem visos reģionos
Chalra fraxinea

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2015.gads

Erwinia amylovora

5 paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2015.gads

Globodera rostochiensis

14 paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2015.GADS

Clavibacter michiganensis subsp.
sepedonicus

3*paraugos

* Uz 26.01.2016.

© Jana Mihalova, NFL

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi **2015.GADS**

Ditylenchus destructor

41 paraugā

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi 2015.GADS

*Clavibacter michiganensis ssp.
michiganensis*

2 paraugos

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīnas organismi

2015.GADS

Pieņemti lēmumi
tirdzniecības vietās par
fitosanitāro pasākumu
(iznīcināt) piemērošanu

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu pasu derīguma termiņš

Ministru kabineta 24.11.2015.
noteikumi Nr. 665 «Grozījumi
Ministru kabineta 2004. gada 30.
marta noteikumos Nr. 218 "Augu
karantīnas noteikumi» –

divus gadus no augu pasē partijas
numurā norādītā veģetācijas
perioda gada 1. novembra

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa

- Bīstama bakteriāla slimība, kuru pārnēsā vektori, kas barojas ar augu sulu
- Kā saimniekaugi var būt vairāk kā 100 dažādas augu sugas - vīnogulāji, citrusaugi, mandeles, persiki, kafija, olīvkoki, oleandri, kļavas, ozoli, plūmes, ķirši, gobas, vīksnas u.c. (arī daudzi savvaļā, dārzos, parkos sastopamie augi)
- Eiropas Savienībā pirmo reizi tika konstatēta **2013.gada rudenī** Itālijā Apulijas reģionā, kad masveidā sāka iet bojā olīvkoki.
- Pusotra gada laikā slimība Itālijā jau inficējusi kokus ap 300 tūkstošu hektāru platībā.

Valsts augu
aizsardzības dienests

***Xylella fastidiosa* (2)**

ES dalībvalstis kopš 2014.gada veic intensīvu monitoringu

Lai novērstu tālāku slimības izplatību, izstrādāts un apstiprināts 2015.gada 18.maija Komisijas īstenošanas lēmums (ES) 2015/789 (par pasākumiem, kas veicami, lai novērstu ***Xylella fastidiosa*** ieviešanu un izplatīšanos Savienībā).

Valsts augu
aizsardzības dienests

***Xylella fastidiosa* (3)**

- Ar 2016.gadu spēkā stājas prasība ***Xylella fastidiosa* saimniekaugu stādus** izplatīt / tirgot ar augu pasēm (tās augu sugas/ģintis, kurām ES konstatēta *Xylella fastidiosa*) (pagaidām 37 sugām vai ģintīm)
- Augu pase jāpievieno stādīšanai paredzētiem augiem, ja tos tirgo **tālākai lauksaimnieciskai ražošanai**.
- Tirgojot stādus gala lietotājam, augu pase nav nepieciešama.
- Ievedot stādus no ES valstīm, tirdzniecības vietai stādi ir jāsaņem ar augu pasi

Valsts augu
aizsardzības dienests

***Xylella fastidiosa* (4)**

- Saimniekaugi, kuriem vajadzīga augu pase, norādīti ES Komisijas datu bāzē, kas tiek atjaunota, ja slimība tiek konstatēta uz jaunām augu sugām/ģintīm

http://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosecurity/legislation/emergency_measures/xylella-fastidiosa/susceptible_en.htm

Valsts augu
aizsardzības dienests

Xylella fastidiosa simptomi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Augu karantīna 2015.gads

- **Plum pox virus** –
Igaunija, Lietuva
(stādaudzētavas)
- ***Erwinia amylovora*** –
Lietuva (nav ZP –Babtai un
Kedaiņu pašvaldībās
Kauņas rajonā)
- ***Anoplophora*
*glabripennis*** - Somija

Valsts augu
aizsardzības dienests

SĒKLU JOMA

rezultatīvie rādītāji, 2015

Rādītāji	2014	2015
Izanalizētie paraugi, <i>skaitis</i>	6380	6299
Veiktās lauku apskates, <i>prot., ha</i>	979 prot 9665 ha	1291 prot., 12725 ha
Noņemti sēklu paraugi, <i>skaitis</i>	1416	1756
Izsniegti sēklu sertifikāti, <i>skaitis</i>	1114	1414, 150 ISTA
Noņemti kartupeļu bumbuļu paraugi, <i>skaitis</i>	212	233
Kaņepju THC monitorings	7	5

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sēklu un šķirņu jomas aktualitātes, 2015.

Etiketes – sagatavotas un izprintētas 104 339- t.sk.37 537
kartupeļu augu pases

Kolekcionāru šķirnes – reģistrā 1307, izvērtēšanā vēl virs 300

Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrs – 417 personas,
lēmumi – 118 (38+;66-;14 izmaiņas)

Atļaujas bioloģiskajiem lauksaimniekiem –1182, t.sk. zāļu sēklu
maisījumiem -579. vispārējās atļaujas – 81 sugai. Bioloģisko
sēklu datu bāzē – 11 sēklu partijas, 3 sēklaudzētāji

Spēkā esošs **aizliegums audzēt GMO** ir 98 pašvaldībām
no 100 sarakstā esošajām pašvaldībām - 8 pašvaldības, kurām
ir beidzies saistošo noteikumu termiņš

Valsts augu
aizsardzības dienests

Lauka pēcpārbaude – šķirnes identitātes un šķirnes tīrības pārbaude

Ziemāji - 144 sēklu partijas:

Ziemas kvieši 133; 14 šķirnes;

Rudzi 7; 1 šķirne;

Tritikāle 4; 2 šķirnes.

Identitāte neatbilda 4 sēklu partijām, šķirnes tīrība 9.
3,55%.

Lopbarības augiem 140 sēklu partijas:

viengadīgie -39 sēklu partijas:

sējas zirņi 16; 6 šķirnes;

lauka pupas 7; 3 šķirnes;

viengadīgā airene 16; 2 šķirnes.

daudzgadīgie - 101 s.p., t.sk. stiebrzāles 70%
un tauriņzieži -30%

Timotiņš 32;3 šķirnes;

Pļavas auzene 14; 4šķirnes;

Sarkanā auzene 9; 1 šķirne;

Lopbarības augiem **1** sēklu partija (sarkanais āboliņš)
neatbilda šķirnes identitātei

Vasarāji - 223 sēklu partijas:

Kvieši 95; 11šķirnes;

Mieži 88; 18 šķirnes;

Auzas 35; 5 šķirnes;

Griķi 5; 1 šķirne.

Hibrīdā airene 8; 1 šķirne;

Ganību airene 5; 2 šķirnes;

Pļavas skarene 2; 1 šķirne;

Auzeņairene 1; 1 šķirne.

Sarkanais āboliņš 18; 9 šķirnes;

Baltais āboliņš 8; 1 šķirne;

Bastarda āboliņš 4; 2 šķirnes.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Publikācijas oficiālajā valsts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” 2015.

Selekcionāra tiesības – 14 publikācijas

- par selekcionāra tiesību piešķiršanu un reģistrētajiem šķirņu nosaukumiem - 8 lēmumi;
- par selekcionāra tiesību spēka zaudēšanu - 14 lēmumi.
- par reģistrētiem un noraidītajiem iesniegumiem selekcionāra tiesību piešķiršanai 1 publikācija (lauku pupu šķirne 'Laura');
- par reģistrētiem iesniegumiem selekcionāra tiesību piešķiršanai 4 publikācijas (5 šķirnēm).

Latvijas augu šķirņu katalogs – 17 publikācijas.
34 lēmumi - par iekļaušanu – 7, neiekļaušanu - 9,
svītrošanu – 6, termiņa pagarināšanu – 3,
nosaukuma reģistrāciju – 9 šķirnes.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Starptautiskās aktualitātes 2015

EU2015.LV

Latvijas prezidentūra
Eiropas Savienības
Padomē

- **ISTA (Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas) audits NSKL – 10.februāris**
- **Latvijas prezidentūra ES – 1.janvāris – 30.jūnijs** - Padomes darba grupas **F17c** (sēklas un pavairojamais materiāls) un **F17g** (selekcionāru tiesības)
- UPOV (Augu šķirņu aizsardzības organizācijas) jautājumu koordinācijas sanāksmes Brisele/Zēnēva
- OECD (ekonomiskās attīstības un sadarbības organizācijas) Sēklu Shēmu jautājumu koordinācijas sanāksmes Brisele/Parīze
- **ESCAA** – Eiropas valstu sēklu sertifikācijas institūciju vadītāju **sanāksme** Rīgā 10-12.jūnijs

Valsts augu
aizsardzības dienests

2016. gada izaicinājumi

05.01.2016.MK noteikumi Nr. 12 "Kartupeļu sēklaufzēšanas un sēklas kartupeļu tirdzniecības noteikumi"

- 2015.gada raža tiek sertificēta pēc *vecajām* prasībām
- neparedz minimālos attālumus starp dažādu kategoriju kartupeļu stādījumiem
- kategoriju sistēmas maiņa – no 2016.gada sēklaufzēšanas stādījumu lauku apskatēm
- stingrākas prasības lauku apskatē un bumbuļu kvalitātes rādītājos

Valsts augu
aizsardzības dienests

2016. gada izaicinājumi

10.03.2015.MK noteikumi Nr.126

Tiešo maksājumu piešķiršanas kārtība lauksaimniekiem

- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētas sēklas kartupeļiem
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām
- Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētu labības sēklu

Var saņemt par platību, kurā tiek izpildītas sēklaudzēšanas prasības saskaņā ar normatīvajiem aktiem par sēklaudzēšanu, **tostarp iegūta PB, B un C kategorijas sēkla**

Termiņš VAAD informācijas sniegšanai LAD – 15.maijs